

5

**МАТЕРИАЛИ
ЗА XIII МЕЖДУНАРОДНА
НАУЧНА ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦИЯ**

**НАСТОЯЩИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И
РАЗВИТИЕ- 2017**

17 - 25 януари 2017

Том 5

**Философия
Физическата
култура и спорта
Музика и живот
Педагогически
науки**

София
«Бял ГРАД-БГ» ООД
2017

То публикува «Бял ГРАД-БГ» ООД, Република България, гр.София,
район «Триадица», бул. «Витоша» №4, ет.5

Материали за 13-а международна научна практическа
конференция, «Настоящи изследвания и развитие- 2017»,

Том 5. Философия. Физическата култура и спорта. Музика и живот.
Педагогически науки: София. «Бял ГРАД-БГ» ООД – 72 стр.

Редактор: Милко Тодоров Петков

Мениджър: Надя Атанасова Александрова

Технически работник: Татяна Стефанова Тодорова

Материали за 13-а международна научна практическа конференция,
«Настоящи изследвания и развитие- 2017»,
17 - 25 януари, 2017 на Философия. Физическата култура и спорта.
Музика и живот. Педагогически науки

За ученици, работници на проучвания.

Цена 10 BGLV

ISBN 978-966-8736-05-6

© Колектив на автори, 2017

© «Бял ГРАД-БГ» ООД, 2017

К.б.н. Вельчева Л.Г.

*Мелитопольский государственный педагогический университет имени
Богдана Хмельницкого, Украина*

ГРУПОВА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ БІОЛОГІЇ

Сучасне суспільство висуває нові вимоги до школи, вчителя, учнів. Одним зі стратегічних завдань, визначених у Державній національній програмі “Освіта” (“Україна XXI століття”) [4], “Концепція загальної середньої освіти” [3], “Стандарті базової середньої освіти”, є створення умов для формування освіченої, творчої особистості громадянина, реалізації та самореалізації його природних задатків і можливостей в освітньому процесі.

Основна проблема, що стоїть перед фахівцями в області педагогіки і психології в XXI столітті, пов'язана з пошуком ефективніших способів організації навчально-виховного процесу на основі індивідуалізації і введення механізмів особистісного розвитку, що досягається при використанні групової форми організації навчання.

Пояснювально-ілюстративні технології навчання, широко поширені в масовій педагогічній практиці, володіють обмеженими можливостями в плані всебічного розвитку особистості. Впровадження групової форми організації навчання обумовлено необхідністю залучення кожного учня в активний пізнавальний процес, причому не пасивного оволодіння знаннями, а активної пізнавальної діяльності. Це досягається за рахунок спільної роботи, що дозволяє плідно розвивати у учнів самостійність і комунікативні уміння.

Витоки групової форми організації навчання можна знайти в методах та прийомах роботи психотерапевтичних груп (Т - групи, гештальт-групи, групи зустрічей, артотерапія, психодрами тощо) [6].

Головною особливістю групової форми організації навчання є те, що процес навчання відбувається у спільній діяльності. Група по відношенню до кожного її члена є як мікрокосмосом (суспільством у мініатюрі), який відображає увесь навколишній світ [5].

Значення групової форми організації навчання полягає в тому, щоб набутий у спеціально створеному середовищі досвід (знання, вміння) людина змогла перенести до зовнішнього світу й використала його з успіхом [2].

Крім того, кожний вчитель повинен розуміти, що, окрім суто навчальних цілей, важливо, щоб у процесі взаємодій, які відбуваються в групі, усвідомлювалась цінність інших людей та формувалася потреба у спілкуванні з ними, у їх підтримці [1].

Групова форма організації навчання повинна одночасно вирішувати три основні завдання: конкретно-пізнавальне, яке пов'язане з безпосередньою навчальною ситуацією; комунікативно-розвивальне, в процесі якого виробляються основні навички спілкування всередині та за межами даної групи; соціально орієнтоване, що виховує громадянські якості, необхідні для адекватної соціалізації індивіда в суспільстві.

До видів групових форм навчання відносять:

Парне взаємонавчання. Учні у стабільних парах (сусіди за однією партою) або в парах змінного складу (учні протягом уроку обмінюються місцями на зразок конвєстру) пояснюють одне одному якесь питання, захищають свою тему, оцінюють результати роботи товариша.

Групова робота за спільною темою. Навчання відбувається усередині групи. Учні, об'єднані в групи, взаємодіють усередині них: пояснюють новий матеріал, обговорюють його, оцінюють свою діяльність, готують виступ.

Взаємонавчання груп. Групи, які займаються вирішенням різних проблем або різними видами навчальної діяльності – теоретики та експериментатори, тимчасово об'єднуються для того, щоб обмінятися досвідом, інформацією, проблемами.

Учень замість вчителя. Один або двоє учнів навчають увесь клас, ведуть урок, проводять лекцію або інше заняття.

Самоорганізуючий себе колектив. Чим більша кількість певних видів навчальної діяльності, якими оволоділи учні, тим більше можливостей у самоорганізації навчання їм надається. Наприклад, спонтанне або спеціально організоване формулювання замислу уроку або їх серії може призвести до створення координаційної групи учнів, яка потім уточнить тематику і технологію заняття, підготує та проведе його.

Як показало проведене дослідження перевагами роботи в системі групової форми організації навчання є: підвищення відповідальності учня не лише за свої учбові досягнення, але і за досягнення учнів, з якими працював протягом всього уроку; створення комфортних умов учбової діяльності для кожного учня; збільшення асоціативних зв'язків в учнів, що сприяє формуванню особових якостей учнів; збільшення темпу засвоєння матеріалу, що вивчається; формування адекватної самооцінки особистості; інтенсифікація учбово-виховного процесу шляхом використання різнорівневих завдань; підвищується ефективність довільної пам'яті учнів.

Література:

1. Баханов К. О. Інноваційні системи: Технологія та моделі навчання. – Запоріжжя: Провіта, 2000. – 96 с.
2. Буркова Л. В. Педагогічні інновації та їх діагностична експертиза: теоретичний аспект. – К.: Науковий світ, 1999. – 37 с.
3. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) / Педагогическая газета. – 2002. – № 1. – С. 4-6.
4. Національна доктрина розвитку освіти України у 21 ст. // Освіта України. – 2002. – 24 квітня - 1 травня.
5. Шульдик В. І. Інтерактивний урок біології: теорія, практика, досвід: Навч. метод. посіб. – Умань: Адмі, 2004. – 238 с.
6. Ярошенко О. Г. Групова навчальна діяльність школярів: теорія і методика. – К.: Партнер, 1997. – 154с.